

INHOUD

DEEL EEN	9
2006: Desmond Pepperdine, universele jongeman	
DEEL TWEE	81
2009: Lionel Aso, de hufter van de lotto	
DEEL DRIE	163
2012: Cilla Dawn Pepperdine, zuigeling	
DEEL VIER	267
2013: Wie? O wie?	

1

Lieve Jennaveievve,

Ik heb een relatie met een oudere vrouw. t'Is een dame met enige ontwikkeling, en is een aangename verandering na de tienegers die ik ken (zoals Alektra bijvoorbeeld, en Chanel.) De seks is fantastisch en ik ben verliefd geloof ik. Maar er is één hele ernstige complicatie en dat is dit; t'is mijn oma!

Desmond Pepperdine (Desmond, Des, Desi), de schrijver van dit document, was vijftienhalf. En zijn huidige handschrift was op een gekunstelde manier elegant; de letters hingen altijd achterover, maar hij trainde ze geduldig om voorover te hellen; en toen het allemaal een soepel geheel was geworden begon hij kleine versieringen toe te voegen (zijn e was beslist sierlijk: een soort w op zijn kant). Via de computer die hij tegenwoordig deelde met zijn oom had Des zichzelf op verschillende cursussen getrakteerd, waaronder een cursus calligrafie.

Als je het positief bekijkt is het leeftijdsverschil verrassend...

Dat streepte hij door, en hij ging verder:

Het begon veertien dagen geleden toen ze opbelde en zei t'is het sanitair weer schatje. En ik zei oma? Ik kom meteen. Ze woont in een bejaardenwoning onder een huis op pakweg anderhalve kilometer hiervandaan en er is altijd wat aan de hand met het sanitair. Nu ben ik geen loodgieter maar ik heb het wel zon' beetje geleerd van mijn oom George die in het vak zit. Ik loste het probleem voor haar op en zij vroeg waarom blijf je niet nog een paar glaasje's drinken.

Calligrafie (naast sociologie, antropologie en psychologie), maar

nog geen interpunctie. Spellen kon hij goed, Des, maar hij wist hoe slecht hij in interpunctie was omdat hij net aan een cursus interpunctie was begonnen. En interpunctie, voelde hij intuïtief (en heel terecht), is bijna een kunst.

Dus we dronken een paar Dubonnet's waaraan ik niet gewend ben, en ze zat me raar aan te kijken. Ze heeft altijd de Beatle's op staan en ze draaide alle langzame nummers zoals Golden Slumber's, Yesterday en Sh'es Leaving Home. Toen zei oma gosj wat is het heet ik doe eventje's mijn nachtpon aan. En ze kwam terug in een babydoll!

Hij probeerde zichzelf dingen te leren – niet op Squeers Free, dat kort geleden was uitgeroepen tot de slechtste school van Engeland, zoals hij in de *Diston Gazette* had gelezen. Maar zijn begrip van de planeet en het universum kende onvoorstelbare leemten. Herhaaldelijk verbaasde hij zich over het tonnage van wat hij niet wist.

Dus we dronken dr' nog een paar, en het viel me op hoe goed ze er eigenlijk nog uitziet. Ze heeft zichzelf uitstekend verzorgd en ze is echt gezond als je kijkt naar het leven dat ze heeft geleid. Dus na nog een paar glaasje's, vroeg zij zit je niet levend te stoven met die blazer aan? Kom 'es hier knappe boy, en knuffel me een beetje. Nou wat kon ik doen. Ze legde haar hand op mijn bovenbeen en gleeed mijn korte broek binnen. Nou ik ben ook maar een mens toch? De stereo speelde I Should Of Known Better – maar het een' leidde tot het ander', en het was helemaal te gek!

Bijvoorbeeld: de enige landelijke krant die Des ooit had gelezen was de *Morning Lark*. En Jennaveievve, de geadresseerde van zijn brief, was daarvan de Lieve Lita – om niet te zeggen de Liederlijke Lolita. De pagina die ze bestierde bestond uit gedetailleerde verslagen van misschien volledig uit de duim gezogen liaisons, en haar antwoorden bestonden uit een geile woordspeling gevolgd door een uitroepteken. Desmonds verhaal was geen fantasie.

Je moet me geloven als ik schrijf dat dit allemaal erg 'atypisch' is. Dat was nooit de bedoeling! Goed we wonen in Diston, waar ze niet zo moeilijk doen over dat soort dingen. En akoord mijn oma had een

ondeugende jeugd. Maar ze is een respectabele vrouw. Het punt is dat er een groot verjaardagsfeest voor haar aankomt en volgens mij is ze daardoor van slag. En wat mij betreft, mijn achtergrond is streng christelijk tenminste aan mijn vaders' kant (Pinkstergemeente.) En zie je, Jennaveievve, ik ben erg ongelukkig sinds mijn moeder, Cilla drie jaar geleden is gestorven. Ik kan de woorden niet vinden. Ik had tederheid nodig. En toen oma me zo aanraakte. Nou.

Des was niet van plan zijn brief echt naar Jennaveievve te sturen (wier halfnaakte lichaam ook de bladzij sierde die als kop niet Lieuderlijke Lita droeg maar Lieve Lolita). Het was simpelweg om het van zich af te schrijven. Hij stelde zich het gegarandeerd onpartijdige antwoord van Jennaveievve voor. Iets in de trant van: *Nou je oma verdient een diploma!* Des schreef verder.

Los van de kwestie van de wettigheid waar ik buikpijn van krijg is er nog een enorm probleem. Haar zoon, Lionel is mijn oom, en hij is een soort vader voor mij als hij niet in de gevangenis zit. Kijk hijs' een uiterst gewelddadige crimineel en als hij er'achter komt dat ik het met zijn moeder doe, draait hij me finaal de nek om. Letterlijk!

We mogen stellen dat dit een ernstige onderschatting was van Lionels denkbeelden over fout en vergelding... Des' eerste doel was de apostrof onder de knie krijgen. Daarna de geheimen van de dubbele punt en de puntkomma, het koppelteken, het gedachte-streepje, de schuine streep...

Als je het positief bekijkt is het leeftijdsverschil niet zo groot. Kijk oma Grace was er vroeg bij, ze werd zwanger toen ze twaalf was, net als mijn m...

Hij hoorde de zware klappen van de sloten, hij keek met afgrijzen op zijn horloge, hij probeerde te gaan staan, op verdoofde benen – en ineens was Lionel er.

Lionel was er, een grote blanke gedaante, die met zijn voorhoofd op zijn geheven pols gedrukt in de open deur stond geleund, hees hijgend in een paars onderhemd dat een vage grijze damp afgaf (de lift deed niet wat hij moest doen en de flat lag op de drieëndertigste verdieping. Anderzijds kon Lionel ook dampen als hij op een rustige middag lag te suffen in bed). Onder zijn andere arm droeg hij een partij pils. Vierentwintig stuks, met polyethyleen erover. Merk: Cobra.

‘Je bent vroeg terug, ome Li.’

Hij hield een eeltige hand in de lucht. Ze wachtten. Als uiterlijke verschijning was Lionel van een beestachtige middelmaat: het massieve lichaam, de massieve klonter van het gezicht, de kaalgeschoren kruin met geelbruine stoppels. In de geweldige wereldstad liepen er honderdduizenden jongemannen rond die vrij sterk op Lionel Aso leken. In een bepaald licht en in bepaalde situaties leek hij volgens sommigen op het wonder van Engeland en van Manchester United, aanvaller Wayne Rooney: niet bijzonder lang en niet dik, maar bijzonder breed en bijzonder díép (Des zag zijn oom elke dag – en Lionel was altijd één maat groter dan verwacht). Hij had zelfs Rooneys glimlach met spleten tussen de tanden. Dat wil zeggen zijn boventanden stonden ver van elkaar – maar Lionel glimlachte heel zelden. Je zag ze alleen als hij grijsde.

‘... Wat doe jij daar met die pén? Wat zit je te schrijven? Geef eens hier.’

Des dacht snel na. ‘Eh... het gaat over poëzie, ome Li.’

‘Poëzie?’ vroeg Lionel, en deinsde achteruit.

‘Ja. Een gedicht dat heet *The Faerie Queene*.’

‘The wát?... Soms wor ik wanhopig van je, Des. Waarom ben je niet buiten, om ruiten in te gooien? Dit is niet gezond. O ja, luister even. Weet je nog die gozer die ik afgelopen vrijdag in de pub in mekaar heb getremd? Meneer “Ross Knowles”, nota bene? Die heb

net een aanklacht tegen me ingediend. Heb me verlinkt. Je gelooft je oren niet.'

Desmond wist hoe zo'n initiatief waarschijnlijk bij Lionel over zou komen. Vorig jaar hing Des op een avond doodonschuldig op de zwarte kunstleren bank voor *Crimewatch* toen Lionel thuis kwam. Het resultaat was een van de langdurigste, luidruchtigste pakken slaag die hij ooit onder de handen van zijn oom had gekregen. *Ze vragen de kijker ze eigen buurman erbij te lappen*, had Lionel gezegd, met zijn armen in zijn zij voor het reusachtige scherm staand. *Crimewatch, dat is eigenlijk... eigenlijk een programma voor pedofielen, jawel. Ik vin het walgelijk.*

Nu vroeg Des: 'Is hij naar de justitie gestapt? Ai, dat is... Dat is... het laagste van het laagste, jawel. Wat ga je eraan doen, ome Li?'

'Nou ik heb hier en daar nagevraagd en het blijkt dat hij alleen woont. In een zit-slaapkamer. Dus er is niemand die ik de stuipen op het lijf kan jagen. Behalve hemzelf.'

'Maar hij ligt nog in het ziekenhuis.'

'Nou en? Neem ik een tros druiven mee. De honden eten gegeven?'

'Ja. Alleen hebben we geen Tabasco meer.'

De honden, Joe en Jeff, waren Lionels psychopathische pitbulls. Hun domein was het smalle balkonnetje voor de keuken, waar ze de hele dag samen liepen te grommen, stappen en draaien – en hun blafoorlog vervolgden met de meute rottweilers die op het dak van de flat ernaast woonden.

'Niet tegen me liegen, Desmond,' zei Lionel zachtjes. 'Nooit tegen me liegen.'

'Doe ik niet!'

'Je zegt dat je ze eten heb gegeven. En ze hebben hun Tabasco niet gehad!'

'Ik had het geld niet, Ome Li! Ze hebben alleen die grote flessen en die zijn vijf vijfennegentig!'

'Smoesjes. Had je er een moeten jatten. Je heb dertig pond uitge-

geven, *dertig pond*, aan een kloterig woordenboek, en je kan niet eens een paar pop uitsparen voor de honden.'

'Ik heb helemaal niet dertig pond uitgegeven!... Heb ik van oma gekregen. Heeft ze gewonnen met de puzzel. De prijspuzzel.'

'Joe en Jeff, dat zijn geen *huisdieren*, Desmond Pepperdine. Maar instrumenten voor me beroep.'

Lionels beroep bleef een mysterie voor Des. Hij wist dat een deel ervan te maken had met de allerlinkste component van schuldvoordingen, en hij wist dat een deel ervan neerkwam op 'doorverkopen' (Lionels woord voor doorverkopen was 'resetten'.) Dat wist Des dankzij eenvoudige logica, want *Afpersing met bedreiging* en *Schuldheiling* waren meestal de redenen waarom Lionel naar de gevangenis moest... Hij stond daar, Lionel, en deed iets waar hij heel goed in was: spanning uitstralen. Des hield zielsveel en min of meer onvoorwaardelijk van hem (*Zonder ome Li zou ik hier vandaag niet zijn*, zei hij vaak tegen zichzelf). Maar hij voelde zich altijd halfziek in diens aanwezigheid. Niet op zijn gemak. Misselijk.

'... Je ben vroeg terug, ome Li,' herhaalde hij zo luchtig hij kon. 'Waar ben je geweest?'

'Cynthia. Ik weet niet waarom ik mezelf dat aandoe. Gosj, hoe die Cynthia eraan toe is.'

Als Lionel al een jeugdliefje had gehad, was het de spookachtige blondine met de naam Cynthia, of *Cymfia*, zoals hij het uitsprak. Hij was voor het eerst met haar naar bed geweest toen ze tien was (en Lionel negen). Als hij al een vaste vriendin had, was zij dat ook, want hij zocht haar op vaste tijden op, eens per vier, vijf maanden. Over vrouwen in het algemeen had Lionel soms dit te zeggen: *Meer last van dan gemak, als je het mij vraagt. Vrouwen? Geen belangstelling. Ik heb geen belangstelling voor vrouwen.* Dat was waarschijnlijk maar goed ook, dacht Des: vrouwen in het algemeen zouden heel blij moeten zijn dat Lionel geen belangstelling voor ze had. Voor één vrouw had hij belangstelling, ja, maar voor haar had iedereen belangstelling. Ze was een promiscue schoonheid met de naam Gina Drago...

‘Des. Die Cynthia,’ zei Lionel met een blik die overliep van minachting. ‘Christus. Zelfs eh... tijdens het eh... je weet wel, als we het doen, lag ik te denken: Lionel, je verknoeit je jeugd. Lionel, ga naar huis. Ga naar huis, jongen. Ga naar huis en bekijk wat eerlijke porno.’

Des pakte de Mac en stond vlug op. ‘Hier. Moet er toch vandoor.’
‘Ja? Waarheen? Naar die Alektra?’

‘Neu. Me vrienden opzoeken.’

‘Nou doe wat nuttigs. Steel een auto. Hé, moet je horen. Je ome Ringo heb de loterij gewonnen.’

‘Je meent het. Hoeveel?’

‘Twaalf pond vijftig. Spelletje voor sukkels, de loterij, als je het mij vraagt. Heu. Had je wat willen vragen. Als je er ’s nachts tussenuit piept...’

Des stond daar met de Mac in beide handen, als een kelner met een dienblad. Lionel stond daar met de Cobra’s in beide handen, als een brouwersknecht met een vrachtje.

‘Als je er ’s nachts vandoor glipt, heb je dan een snijwapen bij je?’

‘Ome Li! Je kent me toch?’

‘Nou het zou wel moeten. Voor je eigen veiligheid. En je goedsrust. Je komt onder de japen te zitten. Of erger. Er wordt niet meer met de vuisten gevochten, in Diston niet, tenminste. Er wordt alleen met het mes gevochten. Op leven en dood. Of pistolen. Nou ja,’ zei hij toegeeflijk, ‘ik neem aan dat ze je toch niet kunnen zien in dat kutdonker.’

En Des deed niets dan zijn schone witte tanden bloot lachen.

‘Neem een mes uit de la als je naar buiten gaat. Een van die zwarte.’

Des ging geen vrienden opzoeken. (Hij had geen vrienden. En hij wilde geen vrienden.) Hij sloop weg naar zijn oma.

Zoals we weten was Desmond Pepperdine vijftien. Grace Pepperdine, die een zeer zwaar leven had gehad en vele, vele kinderen

had gebaard, was een redelijk presentabele negendertigjarige. Lionel Aso was een zwaar verweerde eenentwintigjarige.

... In het stoffige Diston, dat ook bekendstond als Diston-Stad of, simpeler, 'Stad', was niets – en niemand – ouder dan zestig jaar. Op een internationale tabel voor levensverwachtingen zou Diston een plaats krijgen tussen Benin en Djibouti (vierenvijftig voor de mannen en zevenenvijftig voor de vrouwen). En dat was nog niet alles. Op een internationale tabel voor vruchtbaarheidscijfers zou Diston figureren tussen Malawi en Jemen (zes kinderen per paar – of per alleenstaande moeder). Zo had de leeftijdsstructuur in Diston een vreemde vorm. Maar toch, Stad zou niet minder vol worden.

Des was vijftien. Lionel was eenentwintig. Grace was negendertig...

Hij boog zich voorover om het hekje open te doen, hij hupte over de zeven stenen treden, hij klopte met de klopper. Hij luisterde. Daar kwam het geschuifel van haar donsslippers, en op de achtergrond zoals altijd de pure melodiek van een Beatlesliedje. Haar eeuwige favoriet: *When I'm Sixty-Four*.

3

Er sudderde schemer boven het ongelooflijke gebouw – de gelaagde immensiteit van de Avalon-torenflat.

Achter de gordijnen, op het balkon (ter grootte van een krappe parkeerplaats), lag Joe te dromen van andere honden, vijandige honden, hellehonden met diamant-ogen. Hij blafte in zijn slaap. Jeff rolde met een verzaligde zucht om.

In slaapkamer nummer één (zo groot als een squashveld met een laag plafond en aanzienlijke afstanden tussen de dingen, tussen de deur en het bed, tussen het bed en de kleerkast, tussen de kleerkast

en de vrijstaande draaispiegel), lag Lionel te dromen van de gevangenis en zijn vijf broers. Ze waren allemaal in de kantine, stonden in de rij voor marsrepen.

En in slaapkamer nummer twee (zo groot als een royaal hemelbed) lag Des te dromen van een ladder die de hemel in leidde...

Het werd licht. Lionel vertrok vroeg met Joe en Jeff (zaken). Des droomde verder.

Een maand of zeven had hij dat gevoel nu al: de intelligentie die porde en schopte in zijn wezen. Cilla, de moeder van Des, stierf toen hij twaalf was, en drie jaar lang had hij in een soort trance geleefd, een loodzware slaap; alles was dof en moederloos... Toen werd hij wakker.

Hij begon een dagboek bij te houden, en een aantekenboekje. Er was een stemmetje in zijn hoofd, waar hij naar luisterde en tegen praatte. Nee, hij communiceerde ermee, hij communiceerde met het gefluister van zijn intelligentie. Hadden alle mensen dat, een innerlijk stemmetje? Een innerlijk stemmetje dat slimmer was dan zichzelf? Waarschijnlijk niet, dacht hij. Waar kwam dat dan vandaan?

Des keek naar zijn stamboom, naar zijn persoonlijke boom der kennis.

Welnu, Grace Pepperdine, oma Grace, had niet zoveel tijd kunnen besteden aan haar ontwikkeling, en om voor de hand liggende redenen: op haar negentiende was ze moeder van zeven kinderen. Cilla kwam als eerste. Alle anderen waren jongens: John (nu stukadoor), Paul (ploegbaas), George (loodgieter), Ringo (werkloos) en Stuart (een slonzige administrateur). Toen de Beatles op waren (met inbegrip van de 'vergeten' Beatle, Stuart Sutcliffe), doopte Grace boos haar zevende kind Lionel (naar een veel minder grote held, de choreograaf Lionel Blair). Lionel Aso, die hij later zou worden, was de jongste van een enorme familie onder toezicht van één ouder, die net oud genoeg was om te stemmen.

Hoewel ze de puzzel uit de *Telegraph* maakte – niet het kruiswoordraadsel maar het cryptogram; ze was er merkwaardig handig in – had Grace verder geen scherp denkhoofd. Daarentegen was Cilla zo slim als een nest jonge honden, aldus Lionel. ‘Begaafd,’ werd er gezegd. Beste van haar klas zonder er enige moeite voor te doen. Maar ze werd met jong geschopt: jou. Toen ze haar toelatings-examen middelbare school deed was ze zes maanden heen. Toch erdoor. Maar daarna, nadat jij was gekomen, Des, was het allemaal voorbij. Cilla Pepperdine baarde geen kinderen meer, maar ze vervolgde een jeugd zo verdorven als menselijkerwijs mogelijk was met een baby’tje in huis – een baby’tje, daarna een peuter, en daarna een jongetje.

Wat wist hij over zijn vader? Heel weinig. En die onwetendheid werd in ruime mate gedeeld door Cilla. Maar iedereen wist wel dit van hem: hij was zwart. Vandaar Desmonds harsachtige kleur, café crème, met de schaduw van iets donkerders erin. Rozenhout mischien: met een fijne nerf en een karakteristieke geur. Hij was een lekker ruikende jongeman, en zat fijntjes in elkaar, met regelmatige tanden zo wit als pepermunt en droevige ogen. Als hij in de spiegel glimlachte, glimlachte hij treurig naar de geest van zijn vader – naar de geest van de verdwenen verwekker. Maar in de wakkere wereld had hij hem maar één keer gezien.

Ze waren aan het wandelen op Steep Slope, hand in hand, Des (zeven) en Cilla (negentien), na een vrolijk bezoek aan het pretpark in Happy Valley, toen ze ineens zei: ‘Daar heb je hem!’

‘Wie?’

‘Je vader!... Kijk. Dat ben jij... Mond. Neus. Jezus!’

De vader van Des zat doodarm gekleed en hopeloos slecht geschoeid op een metalen bank, tussen een vuile gele rugzak en vijf lege buikflessen Strongbow. Een paar minuten probeerde Cilla hem wakker te maken door hard aan hem te schudden, door puur met haar nagels te knijpen en ten slotte door hem met vlakke hand

schrikbarend harde klappen toe te dienen.

‘Denk je dattie dood is?’ Cilla boog zich voorover en legde een oor op zijn borst. ‘Dit helpt soms,’ zei ze, en kuste geconcentreerd, langzaam zijn ogen... ‘Nee. Hopeloos.’ Ze kwam overeind en gaf de vader van Des één laatste, oorverdovende hengst. ‘Nou ja. Kom op, liefje.’

Ze greep zijn hand en liep snel weg, met naast zich een struikelende Des, wiens hoofd nog steeds wild rondtolde.

‘Zeker dat hij het is, mam?’

‘Tuurlijk weet ik het zeker. Niet zo brutaal zijn!’

‘Mam, stop! Hij wordt wakker. Ga zijn ogen weer kussen. Hij beweegt.’

‘Nee, het is gewoon de wind, schatje. En ik wou hem iets vragen. Ik wou hem vragen hoe hij heet.’

‘Je zei dat hij Edwin heette!’

‘Dat was een gok. Je kent me. Een gezicht kan ik onthouden, maar een naam kan ik niet onthouden. O, huilebalkje. Niet doen...’ Ze hurkte naast hem neer. ‘Luister. Het spijt me, liefje. Maar wat kan ik zeggen? Hij kwam en ging in een middag!’

‘Je zei dat het een hele week duurde!’

‘O, niet doen. Niet doen, schatje. Je breekt mijn hart... Luister. Hij was aardig. Hij was teder. Daar heb je je godsdienst van.’

‘Ik ben niet godsdienstig,’ zei hij, en snoot in het zakdoekje dat ze tegen zijn neus drukte. ‘Ik heb een hekel aan de kerk. Ik vind alleen de verhalen leuk. De wonderen.’

‘Nou, daar komt je lieve karakter vandaan, schattebout. Dat heb je niet van mij.’

Des zag hem dus maar één keer – en Cilla zag hem blijkbaar maar twee keer. En geen van beiden kon ook maar enigszins weten hoe hevig die ontmoeting zou opspelen in Desmonds herinnering. Want vijf jaar later zou ook hij uit alle macht proberen iemand wakker te maken – iemand wakker te maken, iemand terug te halen...

Het was een ongelukje, het was maar een klein ongelukje, een klein ongelukje op de vloer van de supermarkt.

Ja, Des, die nu uit bed kwam in de grote bunker, Des vond het nogal boud om zijn vader een grote scherpzinnigheid, een grote bovenkamer toe te schrijven. Maar wie was dan de oorzaak van al dat geritsel, al dat zalige, zonnevlamachtige groeien dat aan het werk was in zijn geest? Dominic Oldman, die moest hij bedanken.

Opa Dom was amper van de lagere school af toen hij Cilla bij oma Grace maakte. Maar tegen de tijd dat hij terugkeerde (en lang genoeg bleef hangen om Lionel bij haar te maken) zat hij op de universiteit van Manchester, waar hij economie studeerde. *Universiteit*: het respect en de frequentie waarmee Des dat woord mompelde, kon moeilijk overdreven worden. Zijn persoonlijke vertaling ervan was *dat ene gedicht*. Voor hem betekende het iets als de harmonie der sferen... Dat was wat hij wilde. Hij wilde *universiteit*, hij wilde dat ene gedicht.

En het grappige was nu dit. Cilla en Lionel stonden in de familie bekend als 'de tweeling', omdat ze de enige kinderen waren met dezelfde vader. En Des geloofde dat Lionel, ondanks zijn gruwelijke cv, heimelijk iets had van Oldmans geestkracht. Het verschil leek een kwestie van opvatting. Des was dolblij met zijn intelligentie, en Lionel had er een hekel aan. Een hekel? Eigenlijk was het glashelder dat hij er altijd tegen had gevochten en er prat op ging bewust dom te zijn.

Was Des ook bewust dom toen hij naar zijn oma ging? En was zij dat ook toen ze hem binnenliet? Na de noodlottige nacht kwam de noodlottige ochtend...

Heb melk voor je, zei hij bij de deur.

Ze draaide zich om. Hij liep achter haar aan. Grace installeerde zich in de leunstoel bij het raam, met haar omabril op (het ronde metalen montuur) en haar ongepoederde gezicht deemoedig over

de puzzel van de *Telegraph* gebogen. Even later zei ze: *Huis voor misdadige tongen... Lik.*

De lik. Hoe heb je dat gevonden?

Misdadige tongen... Des. Jij en ik. We zullen naar de hel gaan.

Tien minuten later, op de lage bank, zei ze: *Zolang niemand het weet. Nooit. Wat is er fout aan?*

Ja. En in deze buurt... ik bedoel... wordt het niet zo heel slecht gevonden.

Nee, klopt. Ooms en nichtjes. Vaders en dochters aan alle kanten.

En in de torenflat heb je die tweeling die in zonde leeft... Maar jij en ik. Oma, denk je dat het legaal is?

Noem me niet oma!... Misschien een overtredding. Omdat je nog geen zestien bent.

Wat, zoiets als een bekeuring? Ja, waarschijnlijk heb je gelijk. Grace. Maar toch.

Maar toch. Probeer weg te blijven, Des. Zelfs als ik het vraag... Probeer weg te blijven.

En hij probeerde het. Maar als ze het vroeg, kwam hij, als door een magneet aangetrokken. Hij kwam terug, terug naar de pantomimische vrije val van het noodlot.

‘De belangrijkste rol van de puntkomma,’ las hij in zijn beknopte Oxfordwoordenboek, ‘is het aangeven van een grammaticale scheiding die sterker werkt dan bij de komma maar minder sterk dan bij de punt.

Des had het gewicht van het boek op zijn schoot. Het was zijn kostbaarste bezit. Het omslag was koningsblauw (‘verzadigd, helder’).

‘U kunt de puntkomma ook gebruiken als een sterkere afscheiding in een zin die al komma’s bevat:

Wat zat me zo dwars? Was het mijn oma, die mijn kinderlijke liefde niet waardeerde en omzette in vormelijkheid en kille be-

leefdheid; of was het mijn vrome moeder, met haar ziekelijke voorzichtigheid; of was het mijn ruggengraatloze oom, die ondanks talloze beledigingen en inbreuken niet in staat bleek om ook maar...'

Des hoorde de honden. Ze blaften niet, besefte hij, niet echt: ze vloekten (en de rottweilers op het dak vloekten terug, zwak en haast klaaglijk over deze afstand).

Fuckoff! riep Joe (of Jeff). Het was bijna één lettergreep. *Fuckoff!*... *Fuck!*... *Fuck!*... *Fuckoff!*

Fuckoff! riep Jeff (of Joe). *Fuckoff!*... *Fuck!*... *Fuck!* *Fuck!*... *Fuckoff!*

4

'Honden,' zei Lionel, 'die stammen af van wolven. Dat is hun erfenis. Maar wolven,' ging hij verder, 'die zijn niet de natuurlijke vijand van de mens. Zeker niet. Een wolf zal geen mens aanvallen. Dat is een mythe, jawel, Des. Absoluut een mythe.'

Desmond luisterde. Lionel sprak het Engelse *myth* uit als *miff*. Bezittelijke voornaamwoorden als *your*, *their* en *my* kwamen in complete vorm maar mondjesmaat voor in het Engels van Lionel, die bovendien niet aan consequente enkel- en meervoudsvorming deed (*they was*, en dergelijke). Maar het ging met zijn verbale proza en zijn accent sterk bergafwaarts. Tot een paar jaar geleden sprak Lionel 'Lionel' uit als *Lionel*. Maar tegenwoordig sprak hij 'Lionel' uit als *Loyonel* of zelfs *Loyonoo*.

'Ik weet dus dat jij mij hard vindt voor Jeff en Joe. Maar dat heb een reden. Om ze mensen te laten aanvallen – op mijn commando... Het is trouwens wel zo'n beetje weer tijd om ze *pissed* te krijgen.'